

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Hansson, Anna Edlund*

Cím: *Till Budapest*

Forrás: *Boras Tidning*

1936 VI. 23.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

910.2

Hely

Idő

1936

Személy

Helyszám

TILL BUDAPEST

i pingstider

RESESKILDRINGAR
för Borås Tidning av
ANNA EDLUND HANSSON.

Vår över Skåneland... Bilen susar fram på vägar släta som golv. Hastighetsmätaren darrar ständigt framåt de 90 — det är inte bra, men det går så att säga av sig själv. Slätt-bon, som omplanterats i skogsbygd, drager ett befriande andetag: jagande moln, fria horisonter. Bördiga fält i obrutna linjer, ett ständigt skiftande färgspel. Det är fest att fara genom Skåne en fager sommardag. Vi nalkas metropolen. Havet tager vid, bebyggelsen tätnar, och där är vi redan på det stora torget, där Carl X Gustav alltjämt rider sin gångare god. Man tröttnar aldrig på den synen. Tanken går till Colleostatyn i Venedig — finns det någon annan rival till Malmö skönaste prydnad? — En skara nyblivna studenter kommer tågande och jublar över "sin lyckliga dag". Rösterna är litet hesa i den kyliga blåsten, men begestringen är äkta: de fröjdas förvisso i ungdomens vaur — det hör man.

Ett litet vemodigt farväl till bilen. Järnvägsresan tar vid, och att fara genom Nordtyskland är sällan någon fest. Berlin lever i ett feberaktigt arbete för att värdigt taga emot sina olympiska gäster. Gator rivs upp, det byggs överallt. Hotellen är fulla. Liv och rörelse vart man ser.

Nästa dag — pingstdag! Från mitt bekväma och trevliga Centralhotel går jag bara tvärs över gatan till Friedrichsstrasse Bahnhof — och stiger i den arla morgonstunden direkt in i Budapestvagnen, som på 15 timmar skall föra mig till mitt mål. En hart när oöverskådlig massa människor storma vagnarne. Vid varje uppehåll rusa nya skaror in. Snart är både första och andra klass överfyllda av glada pingstfarare, som icke få

rum i tredje. Man makar gärna åt sig för att ge plats åt övertrötta, gråtfärdiga mammor, som med minsten på armen hänga i korridorerna.

Men ungdomen ser käck ut och står tätt sammanpackad i gångarna. — Alla dörrar stå öppna mellan kupéerna. Snart är gramfoner i gång. litet varstans — ett dragspel här, en liten visselkonsert där. De stackars konduktörerna jaga igenom vagnarne och tala om att det finns gott om plats i tredjeklasskupéerna. De hälsas med skrattsalvor och kvicka tillrop, om var de platserna finnas — annat än om de skall hängas ut genom fönsterna. Tillsägelseerna är inte heller allvarligt menade, det förstår man, när man skall försöka pressa sig fram till restaurantvagnen. Ingen av vagnens ordinarie innehavare beklagar sig heller över att det är så trångt. Tvärtom — konversationen är snart i full gång. Av snobbighet märker man inte ett spår. Den eleganta herrn med monokel och vapenring svarar vänligt den talträngda damen, som ideligen jämrar sig över järnvägens brist på förutseende att inte sätta in tillräckligt med vagnar att möta trafiken: "doppelte Feleragen", de kunde väl begripa att allt vad anda och liv här skulle söka sig ut ur städerna. Ach, hon hade haft i sällskap en brorson — och så hade de kommit ifrån varandra i trängseln — "Gott er wäre wohl nicht ausgestiegen" — och så for hon av genom den överfyllda korridoren för att taga rätt på honom — och vi väntade att hon skulle komma till-

baka med någon liten skolpojke — då hon i triumf återvände med en atlet på 25 år, och så makade vi ihop oss litet mera och voro glada igen. Nåja, så småningom tömdes vagnarna, ju mera vi närmade oss tjeckiska gränsen, och snart hade vi i budapestvagnen gott om plats. Jag hade som enda sällskap ett ungt par, han bred och myndig, hon liten och späd som en älva med vackra, skyggä ögon. Hela hennes apparition skvallrade nog litet om judeblod, och hon var påfallande tyst och reserverad. Mannen var däremot mycket livlig och underhållande. Snart nog hade han tagit reda på var jag kom ifrån, och med ett litet skälmskt leende sade han strax: Ach die Zündhölzer ja, och så voro vi ju genast inne på den oundviklige Kreüger, som han fortfarande hade ett livligt intresse för. Han försäkrade mig, att hade inte mannen varit svensk, hade han aldrig så kunnat lura en värld. "Svenskarna tror man ju på som Gud Fader i himmelen." Jag undrade i mitt stilla sinne, om han någon gång läser svenska tidningar och rubriken: dagens förfalskning... Så började han fråga mig om vad man i Sverige säger om förhållandena i Tyskland. Jag såg den unga fruns färg djupna och för första gången hörde jag henne säga ett ord. "Låt oss inte tala politik", sade hon bevakande med ett litet tecken mot

korridoren, där ett par unga män i khaki tagit plats, och det hade önskad effekt. Mannen tystnade för ett par minuter, och först då de unga männen hade avlägsnat sig, fortsatte han: "Nå, vad säger ni, man vågar inte tala i sitt eget land, men ni kan väl säga mig: hur har egentligen ni det med er judefråga?" På min upplysning, att vi inte har någon judefråga, då judarna hos oss är goda svenskar och patrioter, viskade hon upprörd: "Ack, det är likaså hos oss, men det hjälper oss inte alls. Men vi ska all inte tala politik — Kurt du får inte. Gnädige frau skall i stället tala om Stockholm, som vi gärna vill fara till." Och "gnädige frau" var alltför glad att komma ifrån det pinsamma ämnet. Snart voro vi inne på lantbruksfrågor. Han hade köpt en liten egendom, några mil från Berlin, där han var bosatt, och denna var hans glädje och fröjd. Till börden var han för övrigt ungrare. Då han hörde, att jag också var lantbrukare, diskuterade vi färraser och Hühnerzucht lika intensivt, tills vi enades om en kopp härligt kaffe i den tjeckiska vagnen. Tullen hade gått lekande och lätt, trots att de tjeckiska tjänstemännen sågo otroligt morska ut. Bara för sitt penninginnehav måste man noggrant redogöra.

Så rullar då tåget vidare genom det sköna Tjeckoslovakai. Die Waag rinner djupt nere i dalen, och bergen stå på vakt på bägge sidor. Här och var ritar en gammal borgruin högst

uppe på krönet sin djärva silhuett mot himlen. Ungraren betonar att här finnes den bästa åkerjord i världen, aldrig behövs någon konstgödning och tre höskördar tar man ändå om året. Och allt detta var Ungarn förut, innan "die verdammten Chechen" roffade det till sig. Det är verkligen ett härligt land. Praktiga boskapshjordar beta på fälten. Allt ger ett intryck av välmåga och god skötsel. Säkert ett duktigt folk i alla fall, de där inkräktarna, är min reflektion. Särdeles tillgängliga eller vänliga mot främlingar äro de dock inte. Frågar man något, får man vanligen intet svar, man må nu tala tyska eller engelska. Men jag behöver inte vända mig mycket till dem. Min ungrare, och den lilla frun också, när vi nu lämnat Tyskland, är fullkomliga uppslagslexikon. Han beskriver sitt älskade Budapest i särdeles lockande färger: "Madame kommer inte att vilja resa tillbaka till sitt sköna men kalla land, då hon vistats i Budapest några veckor... Tiden flyger fram. Det börjar mörkna, och jag har ännu 4 timmar kvar innan jag är framme. Jag är ledsen över att inte längre se något av landskapet — och nu vid gränstationen stiger mina älskvärda grannar av efter att ha försett mig med äpplen, choklad och Brötchen ur sin riktiga matsäck och med många önskingar om att jag skall få det trevligt. Detta är min första bekantskap

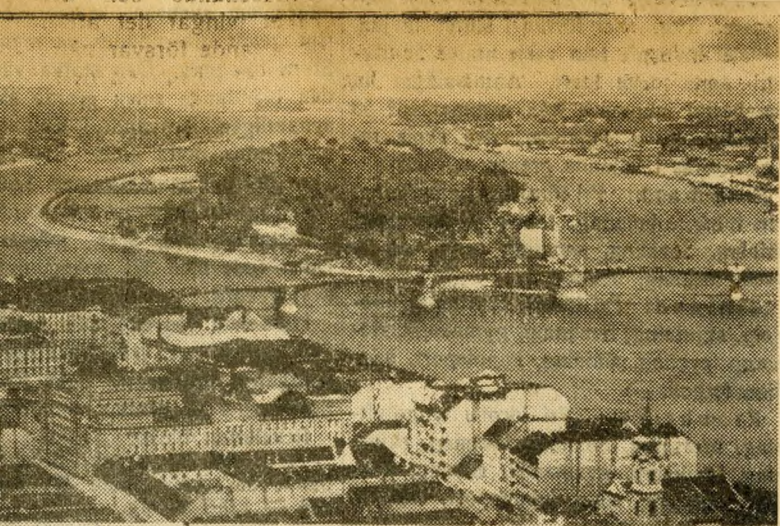
med den utomordentliga vänlighet och älskvärdhet främlingen skall möta här vid snart varje steg han tar.

Så är jag ensam i kupén rätt länge, tills en holländare kommer in. Jag är alldeles säker på att det är en holländare, att döma av apparitionen. Finns det något som verkar så gediget som en holländare, det skulle i så fall vara en holländska. Alltifrån det eleganta gepäcket till de soignerade kläderna, käppen med guldknopp och den massiva klockkedjan utstrålar han den goda ekonomin och den välbalanserade livsförseln. Lika livlig som ungraren — lika tyst och reserverad är min nya

reskamrat. Jag måste le, då han om ett par minuter vecklar upp en holländsk tidning — och jag ser att jag gissat rätt. Efter en stund räcker han mig sin holländska och en tysk tidning, då han ser att jag ingenting har att läsa. Jag tackar, och han får reda på att jag är svenska. Genast tinar han upp och ber att få fråga efter vår duktige abessinienflygare, greve Rosen, som han tydligen har den största beundran för. Om han kommit hem ännu. Jag kunde upplysa honom att så var fallet, alldestund jag just kom från ett Rödakorsmöte i Stockholm, där han bevistat middagen. Så kom samtalet in på Drottning Astrid naturligtvis, och då jag nämnde att prins Carl, som satt som ordförande vid förhandlingarna, djupt rörd hade tackat för all den medkänsla som han fått röna vid de sorgliga augustidagarna i fjol, började han att tala om sitt möte med drottningen i Holland, och vilket starkt intryck han fått av hennes skönhet och godhet. Hon var lika älskad i Holland som i Belgien. Allt saker som man ju vet förut, men som alltså ändå gör ett svenskt hjärta gott att höra. — Holländaren var en mycket kunnig och berest man, som icke lämnat mycket av jordklotet obesett, och han berättade sina upplevelser på det mest anspråkslösa sätt. Innan jag visste ordet av, sade han lugnt: ja, nu är vi i Budapest. Han tog reda på en bärare, hjälpte mig med mitt bagage, under det han gav bäraren föreskrifter på ett underligt klingande språk med en massa vokaler. Sannerligen kunde inte mannen ungerska också — och det flytande till! Bäraren bockade djupt, och jag tyckte mig se något glida över från den behandskade handen i en ganska smutsig näve. Mycket riktigt — bäraren hade fått betalt. Jag hade råkat fråga om växelbyrån i Budapest var öppen nattetid, då jag försummat att skaffa mig ungerska silvermynt, och säkert hade jag mitt landsmannekskap med den dyrkade drottning Astrid att tacka för så mycket älskvärdhet från en främlings sida. Bilen rullade i väg till Margaretensö, där jag fått rum på Hotel Palatinus.

I morgon skall jag se solen gå upp över Budapest.

(Forts.)

Den skönaste bland öar — Margaretaön.